

РОЛЬ ХАРЧУВАННЯ В ЛІКУВАННІ ХВОРИХ ПОХИЛОГО ВІКУ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ ПАЛІАТИВНОЇ ХОСПІСНОЇ ДОПОМОГИ

А. В. Царенко

НМАПО ім. П. Л. Шупика, Київ

Швидке постаріння населення впродовж останніх десятиліть зумовлює збільшення потреби людей похилого віку в наданні паліативної хоспісної допомоги (ПХД) при різних захворюваннях, зокрема з розладами харчування та живлення, із злоякісними новоутвореннями тощо. Це обумовлює особливу актуальність вивчення особливостей і розробки рекомендацій щодо призначення раціонального або лікувального харчування паліативним пацієнтам похилого віку. Головною метою ПХД є забезпечення максимально досяжної якості життя інкурабельного пацієнта та членів його сім'ї шляхом усунення або полегшення фізичних та моральних страждань, надання психологічної та соціальної підтримки, збереження людської гідності на порозі неминучого та скорого завершення біологічного життя.

Сучасна парадигма ефективної системи надання ПХД полягає в тому, що обов'язок урядів усіх держав — забезпечити доступність професійної ПХД усім верствам населення незалежно від захворювання, соціального статусу, статі, віку та національності, релігійних і політичних переконань, місця проживання інкурабельних хворих та членів їхніх родин. Важливе місце у забезпеченні якості життя пацієнтів літнього віку посідає організація раціонального або лікувального харчування відповідно до сучасних положень геронтодієтики, що дозволяє забезпечити збалансоване надходження незамінних макро- і мікронутрієнтів, прийом з їжею достатньої, відповідно до віку, кількості вуглеводів, білків, жирів, клітковини і харчових волокон.

Організація раціонального або лікувального харчування, призначення поліпрагмазії пацієнтам похилого віку в термінальній або декомпенсованій стадії захворювань зумовлює великі вимоги до професійного рівня і навичок лікарів закладів паліативної медицини, геріатричного і онкологічного профілю, які беруть участь у наданні ПХД на рівні первинної медико-санітарної допомоги. Для цього на циклах тематичного удосконалення у вищих медичних навчальних закладах післядипломної освіти необхідно проводити спеціальну підготовку лікарів до надання ПХД літнім людям. Вивчення питань особливостей харчування пацієнтів похилого віку з розладами харчування та живлення, зокрема при розвитку ракової анорексії і кахексії та інших важких симптомів і синдромів у термінальній стадії захворювань, є нагальною проблемою охорони здоров'я та клінічної медицини і потребує вивчення та розробки методичних рекомендацій.

РЕФОРМУВАННЯ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ НАСЕЛЕННЮ ЛІТЬОГО ВІКУ В УКРАЇНІ

В. В. Чайковська, Т. І. Вялих, Д. Р. Чайківська, І. І. Тарабукіна*

ДУ "Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України", Київ
*МБФ "Карітас України", Київ

Чотири роки тому з прийняттям нового Закону України «Про соціальні послуги» розпочато реформування системи надання соціальних послуг. Відомо, що одним з головних індикаторів виконання реформ є підвищення якості надання соціальних послуг, яке передбачається досягти шляхом створення конкурентного середовища. Регуляцію створення рівних можливостей для учасників ринку соціальних послуг повинен контролювати механізм стандартизації надання соціальних послуг. З метою досягнення поставлених завдань зроблені певні кроки. Так, змінами законодавства зокрема передбачено:

- визначення, що таке державні стандарти соціальних послуг та показники їхньої якості. Впровадження державних стандартів соціальних послуг забезпечить покращання якості та ефективності цих послуг, розвитку системи контролю за їхнім наданням;
- визначення місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування потреб населення у соціальних послугах для ефективної організації їх надання;
- розробку єдиного Переліку соціальних послуг;
- встановлення єдиних вимог до діяльності надавачів соціальних послуг, як державних, комунальних, так і недержавних;
- визначення «соціального замовлення» як організаційного механізму залучення до надання соціальних послуг за бюджетні кошти недержавних надавачів.

Визначено шляхи реформи:

- впровадження сучасних підходів до управління та адміністрування послуг;